

Omzendbrief KB2017/01

Omzendbrief met betrekking tot de gevolgen van de
prijsstijgingen en de voorraadtekorten van pur- en
pirisolatiematerialen
Aan de diensten van de Vlaamse overheid
Aan de Vlaamse openbare instellingen

Kabinet van de minister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid
en Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 19, 1000 BRUSSEL
T 02 552 60 00
kabinet.bourgeois@vlaanderen.be

22 september 2017

Betreft: de gevolgen van de prijsstijgingen en de voorraadtekorten van pur- en pirisolatiematerialen

1. Algemeen

Door overmacht en problemen bij de productie van methyleendifenyldi-isocyaanaat (MDI) is er momenteel een schaarste aan de isolatiematerialen polyurethaan (pur) en polyisocyanuraat (pir). Die schaarste leidt tot druk op de leveringen met prijsstijgingen als gevolg. Daarnaast kunnen de opdrachtnemers van overheidsopdrachten in bepaalde gevallen niet langer voldoen aan hun verplichtingen binnen de vooropgestelde uitvoeringstermijnen.

Normaal gezien worden prijsverhogingen ondervangen door de prijsherzieningsformule die in de opdrachtdocumenten is opgenomen. Bij sterke prijsschommelingen kan het evenwel voorkomen dat de prijsherzieningsformule de werkelijkheid niet langer correct weerspiegelt.

Als een opdrachtnemer ingevolge de tekorten en prijsstijgingen de opdracht niet kan uitvoeren binnen de vooropgestelde uitvoeringstermijnen of een zeer belangrijk nadeel ondervindt, kan hij bij de aanbestedende overheid een verzoek indienen wegens onvoorzienbare omstandigheden. Dat is vastgelegd in het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken (hierna KB Uitvoering te noemen).

2. Toepassingsgebied

Deze omzendbrief is van toepassing op overheidsopdrachten die de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest gunnen, en op overheidsopdrachten die het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap subsidiëren.

Deze omzendbrief is niet van toepassing op:

- overheidsopdrachten in het kader van publiek-private samenwerking of DBFM(O) omdat voor die opdrachten een andere risicoverdeling kan gelden of omdat die opdrachten in belangrijke mate aan de toepassing van het KB Uitvoering zijn onttrokken;

- opdrachten die gepubliceerd zijn vanaf 30 juni 2017 of waarvoor vanaf die datum deelnemers zijn uitgenodigd om zich kandidaat te stellen of een offerte in te dienen (als een bekendmaking niet verplicht is). Bij die opdrachten waren de omstandigheden immers bekend op het moment waarop de opdracht geplaatst werd.

3. Mogelijke maatregelen

3.1. Alternatieve isolatiematerialen

In bepaalde gevallen kunnen alternatieve isolatiematerialen gebruikt worden. Het gebruik van andere isolatiematerialen houdt een wijziging in als vermeld in artikel 37 van het KB Uitvoering, en gaat gepaard met een verrekening als vermeld in artikel 2, 18°, en artikel 80, §4, van het KB Uitvoering.

Aandachtspunten daarbij zijn dat er vermoedelijk een grotere isolatiedikte nodig is en dat de EPB-berekeningen moeten worden herzien.

3.2. Termijnverlenging of herziening van de overeenkomst

Als er geen alternatieve isolatiematerialen gebruikt kunnen worden en de opdrachtnemer conform de opdrachtdocumenten met pur- en pirmaterialen moet isoleren, kan hij een verlenging van de uitvoeringstermijn of een herziening van de overeenkomst vragen volgens de voorwaarden die in het KB Uitvoering zijn vastgelegd.

3.2.1. Voorwaarden (artikel 56 van het KB Uitvoering)

Om een beroep te kunnen doen op een verlenging van de uitvoeringstermijn of een herziening van de overeenkomst, moet de opdrachtnemer:

1. omstandigheden aanhalen die hij redelijkerwijze niet kon voorzien bij de indiening van de offerte of de sluiting van de opdracht, die hij niet kan ontwijken en waarvan hij de gevolgen niet kan verhelpen, niettegenstaande hij al het nodige daarvoor heeft gedaan;
2. aantonen dat het geleden nadeel zeer belangrijk is, als hij een andere vorm van herziening dan een verlenging van de uitvoeringstermijn wil verkrijgen.

Als de opdrachtnemer om een verlenging van de uitvoeringstermijn verzoekt, moet hij bewijzen dat de omstandigheden onvoorzienbaar, onontwijkbaar en onverhelpbaar zijn, hoewel hij al het nodige daarvoor heeft gedaan.

Als de opdrachtnemer om een andere vorm van herziening dan een verlenging van de uitvoeringstermijn verzoekt, zal die herziening meestal de vorm van een financiële compensatie aannemen om het contractuele evenwicht van de opdracht te herstellen. De opdrachtnemer moet dan bijkomend aantonen dat hij een zeer groot nadeel geleden heeft.

De omvang van het geleden nadeel wordt uitsluitend beoordeeld op basis van de elementen die eigen zijn aan de opdracht in kwestie.

De drempel van het zeer belangrijke nadeel wordt vastgesteld op 2,5 percent van het initiële opdrachtbedrag. Die drempel is in elk geval bereikt vanaf een nadeel van 100.000 euro. In geval van herziening van de opdracht in de vorm van een schadevergoeding wordt het geleden nadeel niet volledig vergoed en wordt een franchise toegepast van 17,5 percent van het vastgelegde nadeel. De franchise bedraagt maximaal 20.000 euro.

3.2.2. Ontvankelijkheid (artikel 52 en 53 van het KB Uitvoering)

Om zijn rechten op termijnverlenging of herziening te kunnen laten gelden, moet de opdrachtnemer aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. zo snel mogelijk en schriftelijk de aanbestedende overheid op de hoogte brengen van de feiten en omstandigheden die het goede verloop van de opdracht verstoren;
2. bondig de invloed van de feiten en omstandigheden op het verloop en op de kostprijs van de opdracht aan de aanbestedende overheid laten weten.

Die verplichtingen gelden altijd, ongeacht of de aanbestedende overheid op de hoogte is van de feiten of omstandigheden.

Een verzoek is in elk geval niet ontvankelijk als de ingeroepen feiten of omstandigheden niet schriftelijk bekendgemaakt zijn binnen dertig dagen nadat ze zich hebben voorgedaan of nadat de opdrachtnemer ervan op de hoogte had moeten zijn.

Naast de melding van de omstandigheden en de invloed ervan moet een verzoek van de opdrachtnemer behoorlijk gerechtvaardigd en becijferd schriftelijk ingediend worden binnen de volgende termijnen:

1. vóór het verstrijken van de contractuele termijnen om een termijnverlenging te verkrijgen;
2. uiterlijk negentig dagen na de datum van de betekening van het proces-verbaal van voorlopige oplevering van de opdracht om een andere vorm van herziening dan de verlenging van de uitvoeringstermijn te verkrijgen;
3. uiterlijk negentig dagen na het verstrijken van de waarborgperiode om een andere vorm van herziening dan de verlenging van de uitvoeringstermijn te verkrijgen, als het verzoek betrekking heeft op feiten of omstandigheden die zich hebben voorgedaan tijdens de waarborgperiode.

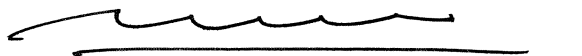
3.2.3. Gegrondheid

Het uitgangspunt is dat de opdrachtnemer de schade en de omvang ervan bewijst. Dat bewijs moet hij leveren aan de hand van precieze en controleerbare gegevens. Die gegevens voegt hij bij zijn verzoek. Hij moet minstens de aanbestedende overheid inzage in die stukken geven.

De opdrachtnemer moet onder meer bewijzen dat de prijsstijging van pur- en pirisolatiematerialen werkelijk boven de prijsherzieningsformule uitstijgt. Hij kan dat bewijs bijvoorbeeld leveren aan de hand van de aankoopfacturen van de bouwstoffenleverancier. Daaruit moet ook blijken wanneer de opdrachtnemer de materialen precies heeft aangekocht en tegen welke prijs.

4. Inwerkingtreding

Deze omzendbrief heeft uitwerking met ingang van 22 september 2017.

Geert Bourgeois
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed